

LABBNYTT

NR 107, DECEMBER 2022

Klinisk mikrobiologi

Rör för Urinodling

Observera att **rör för urinodling** är tillfälligt ändrat till **artikelnummer 16580** - Rör med gul skruvkork PP 11ml 16x100mm koniskt S.

Befintligt rör med artikelnummer 28333 - Vacutainerrör Beige Urin utan tillsats hemogard är för smalt och passar inte i mikrobiologens utodlingsrobot!

/Pernilla Jatko

Nya instrument till smittester och övriga virusserologier

From **onsdag 14/12** flyttas analyser för smittester och övriga virusserologier till nya instrument vid klinisk mikrobiologi i Sunderbyn. Det kommer medföra förlängda svarstider då vi i början validerar ut samtliga prover manuellt. Vi kommer ej heller kunna använda vår automationsbana för provrörssortering och därför kommer det **finnas begränsad möjlighet för tilläggsbeställningar/kompletteringar**. Ring gärna klinisk mikrobiologi så snart som möjligt för att höra om eventuell komplettering är möjlig.

Provhanteringsrutiner förändras inte för smittester eller övriga virusserologier (Hepatit, HIV, Syfilis, HTLV, CMV, EBV, Rubella, SARS-CoV-2 ak).

/Pernilla Jatko

Klinisk kemi

Nya instrument i drift vid klinisk kemi, Sunderby sjukhus-påverkar det dagliga arbetet

From **onsdag 14/12** går vi över till nya instrument, Alinity (från samma leverantör Abbott), vid klinisk kemi i **Sunderbyn** för allmänskemi, hormoner, hjärtmarkörer, proteiner, läkemedel och U-drogsscreen. Det kommer medföra förlängda svarstider de närmaste dagarna då vi i början validerar ut samtliga prover manuellt och vi inte kan använda vår automationsbana för provrörssortering. Därför kommer det **inte finnas möjlighet för tilläggsbeställningar/kompletteringar** för andra kliniker än akuten, IVA och barn. För akuta prover gäller ordinarie rutiner med akutmärkning på remiss samt akutmärkning med röd etikett på provrören. Begränsningen för tilläggsbeställningar kommer att gälla under hela våren fram till att vår nya automationsbana är i drift. Sjukhuslabben på övriga orter i länet fortgår med valideringar och går över till sina nya instrument i slutet av januari. För de flesta analyter ses relativt god överensstämmelse i patientjämförelser mellan föregående och nya instrument och metoder, med skillnader mindre än eller i medeltal runt +/- 10 %. För enskilda resultat kan större skillnader ses. För de analyter som har ny metod medföljer kommentar till analysvaren.

För **S-ALP** ses en metodskillnad på ca 15-20 % högre resultat då spårbarheten för metodens kalibrator är ändrad. Detta medför att vi kommer att ligga bättre mot våra angivna referensintervall som kvarstår. För **S-Digoxin** ses som förväntat i medeltal ca 20-25 % högre resultat jämfört med föregående metod, vilket innebär att vi ligger mer samstämmigt med andra laboratorier i Sverige.

Metodbytet för **S-Karbamazepin** till Alinity är inte klart så under **en period kommer dessa prover att skickas till Umeå**. Använd **Umeås remiss nr 2** och ange **beställaradress noggrant, tag ett eget rör (serum guldgul propp)**. Vid behov av akutsvar, kontakta kliniskt kemiska laboratoriet för transport med taxi till Umeå.

LABBNYTT

NR 107, DECEMBER 2022

Provhanteringsrutiner: Samma provrör som tidigare ska användas men hållbarheten ändras för en del analyter. För er som tar och skickar prover gäller det att vara extra noggranna med att läsa nya uppdaterade provtagningsinstruktioner i Labhandboken. Vissa analyter har längre hållbarhet men vissa prover som tidigare inte frysts inför transport kan nu behöva frystransport om det inte anländer för analys inom angiven tid. Angivna analyter nedan har kortare hållbarheter, som kan påverka hanteringen.

/Elisabet Söderström

NTproBNP	Centrifugerat rör håller 1 dygn i kyla, därefter ska serum pipetteras av och förvaras i kyla upp till 6 dygn.
HCG	Centrifugerat rör håller 2 dygn i kyla, därefter ska serum pipetteras av och skickas/förvaras fryst.
Fritt PSA	Ska centrifugeras inom 3 timmar. Därefter hållbart 1 dygn i kyla, därefter ska serum pipetteras av och skickas/förvaras fryst.

Faste och icke-faste lipider samt non-HDL

Vid övergången till nya Alinity-instrument i Region Norrbotten vid Sunderby sjukhus **14/12**, införs ändringar för lipidanalyserna. Lipider, inklusive triglycerider, kan i många fall tas **utan föregående fasta**, men i **vissa fall bör lipider tas fastande**. Även **Non-HDL** införs som beställningsbar analys. Nya VAS-koder som införs och behöver hämtas hem via lokala VAS-administratörer är: Non-HDL, **nonHDL**, icke-fastande triglycerider, **trigS**, och icke-fastande LDL-kolesterol, **ldIS**.

Det finns tillfällen då lipidstatus lämpligen tas fastande. T.ex. när icke-fastande triglycerider är > 4 mmol/L, för diagnos och uppföljning av blandade dyslipidemier och vid isolerad hypertriglyceridemi. Innan start av medicinering som ger uttalad hypertriglyceridemi (ex isoretionin) bör prover tas fastande och även hos genetiskt predisponerade individer samt patienter som haft pankreatit med hypertriglyceridemi. LDL-kolesterolnivån är i genomsnitt 0,1–0,2 mmol/L lägre vid icke-fasteprover (gäller både beräknat LDL och direktmätt LDL-kolesterol). Det är upp till beställande läkare vid

provstillfället att avgöra om fasteprov eller inte ska tas. Referensintervallet för LDL-kolesterol för barn justeras något. Rödmarkeringar i VAS är justerade för kvoten apoB/apo A1 för resultat över önskvärd nivå för män <0,8 och för kvinnor <0,7.

Patientresultat med risk för stor klinisk påverkan för triglycerider, LDL- och HDL-kolesterol kommer att ha medföljande kommentarer om detta. Införandet av detta är i linje med de senaste rekommendationerna från European federation of clinical chemistry and laboratory medicine (EFLM), European atherosclerosis society (EAS) och Equalis samt uppdateringen av riskbedömningar enligt SCORE till SCORE2.

/Elisabet Söderström

Felaktiga remisser har ökat under hösten-här kommer hjälpen

Rätt ifylld remiss ger säkra och snabbare svar till patienterna. Här kommer en guide till er provtagare som skall skicka kemprover till **Umeå**:

/Christina Asklin

[Remiss guide](#)

Transporter utomläns under Jul och nyårshelgen

Eftersom jul- och nyårshelgen påverkar transporttiderna i landet så gäller det även för vår posthantering och skickning av prover för analys som ska analyseras av andra laboratorium.

Inställda transporter till Umeå 25/12 och 5/1

Inställda transporter till övriga labb utomläns 26/12 och 4/1

/Provinlämningen Sunderby sjukhus

LABBNYTT

NR 107, DECEMBER 2022

PNA-Patientnära analyser

Uppdaterade metodbeskrivningar HemoCue

Nu finns uppdaterade metodbeskrivningar för HemoCue Hb 201+, HemoCue Glukos 201+ samt HemoCue Glukos 201 DM RT. Dessa ligger upplagda på PNA-portalen.

/Hanna Lövgren

Problem att analysera med Cobas H232.

En del användare har fått problem att analysera med Cobas H232. De nya loterna av reagens kan inte läsas in. Detta gäller Cobas H232-instrument som är tillverkade innan oktober 2013. De har fel mjukvaruversion. Numer krävs mjukvaruversion 3.00.02 för att instrumentet ska fungera. För att se vilken version som är aktuell i ert instrument, gå in i menyn Inställningar > Datahantering > Diagnostik > Program.

Rekommendationen är att ni köper in ett nytt instrument (via en C2-beställning på Länservice) om ert instrument inte fungerar som det ska. Är det bråttom kan ni kontakta MT för att se om låneinstrument finns tillgängligt.

Kontakta PNA@norrbotten.se om ni behöver guidning.

/Hanna Lövgren

Externa kontroller analyseras kontinuerligt över hela regionen

Det är kul att se och höjer kvaliteten! Har ni instrument som ni inte längre analyserar på som ligger kvar i ert externa kontrollprogram, kontakta PNA@norrbotten.se så hjälper vi till att plocka bort dem ur programmet. Det underlättar vid sammanställning av resultaten.

/Hanna Lövgren

God jul och Gott nytt år Önskar
Laboratoriemedicin

